

3 juni, Amsterdam Stadsschouwburg, 20.15 uur
 5, 6 juni, Den Haag Koninklijke Schouwburg, 20.15 uur
 7 juni, Rotterdam Luxor Theater, 20.15 uur
 8 juni, Eindhoven Stadsschouwburg, 20.15 uur

Birmingham Repertory Theatre, Birmingham

in samenwerking met het festival van Edinburgh

Measure for Measure

William Shakespeare

Stuart Burge	regie
Micheal Wearing	regie assistent
Robin Archer	dekor en kostuums
Robert Ornbo	belichting
John Leach	muziek
Bernard Lloyd	Vincentio, the Duke
David Burke	Angelo, the Deputy
Peter Vaughan	Escalus, an ancient Lord
William Lindsay	Claudio, a young gentleman
David Suchet	Lucio, a fantastic
Roy Finn	1st Gentleman
David Gant	2nd Gentleman
Richard Butler	Provost
Alan Rickman	Friar Peter
Earl Robinson	Justice
Roger Kemp	Elbow, a simple Constable
Alan Corduner	Froth, a foolish Gentleman
Roger Sloman	Pompey, servant to Mistress Overdone
Christopher Ryan	Abhorson, an Executioner
David Foxxe	Bernadine, a dissolute prisoner
Anna Calder-Marshall	Isabella, sister to Claudio
Elizabeth Power	Marina, betrothed to Angelo
Janet Maw	Juliet, beloved of Claudio
Sheila Ferris	Francisca, a nun
Ursula Smith	Mistress Overdone, a bawd
Derek Schiller	Duke's Servant
Micheal Menaugh	Angelo's Servant
Janet Maw	a Boy
James Saxton	
Micheal Hughes	Officers

De handeling speelt zich af in Wenen en omgeving.
 Er is een pauze

Measure for Measure

'Measure for Measure' en 'The Devil is an Ass' ontstonden in dezelfde tijd en houden een sociaal commentaar op die tijd in, met moreel bederf als allesoverheersend thema. Ze werden in de eerste decennia van de 17e eeuw vermoedelijk door hetzelfde publiek gezien, toen uitbundigheid en los gedrag botsten met een epidemie van schijnheiligheid onder de nadering van het Puritanisme. Toch zijn de stukken vol contrasten.

Ben Jonson schreef een satire waarin hij het leven in

Londen dat hij zo aoed kende met het oog van de duivel beziet. Shakespeare werpt een licht op zijn aardse personages met behulp van een metafysische fantasie, belichaamd in de persoon van de Hertog. 'Measure for Measure' is een poëtische visie op de donkere kanten van de menselijke natuur, maar bevat de beste komische scènes uit het werk van de schrijver, waargenomen met een bijna dokumentair oog voor detail. 'The Devil is an Ass' is een glinsterende collage van grotesk Londens leven, maar bevat romantische en erotische verzen die boven de klucht uitgaan. De première van 'Measure for Measure' door de toneelgroep The King's Men is volgens de annalen van het hof gegeven op 26 december 1604 in de banketzaal van Whitehall. Getuige een aantal toespelingen in het stuk ging een eerdere versie ervan in zomer 1604 in de Globe. Het stuk bevat alle elementen uit de klassieke modellen. Het afwijzen van de goddelijke morele orde wordt tragisch afgestraft. Angst, op een blijspel-toon benaderd, leidt de mens tot het absurde geloof dat hij onverslaanbaar is. Het verhaal van de tragische figuren die gevangen worden in het web dat de machiavelliaanse autoritaire Hertog spint, tot hij zelf het slachtoffer wordt, kan alleen worden opgediend als een blijspel, hoe rauw ook. De grappen doen in onze ogen wreed aan, maar voor Shakespeare moet de onmenselijkheid van zijn tijd gewoon zijn geweest: de brute terechtstellingen, de geselpartijen in Bridewell, corrupt libertinisme en religieuze onverdraagzaamheid, dit alles was een onontkoombaar deel van zijn dagelijkse ervaring. Onze eigen onmenselijkheid is beter geïsoleerd van onze alledaagse beleving. Anders zouden we beter begrijpen wat in het stuk gezegd wordt over 'what's yet behind that's meet we all should know'.

Birmingham Repertory Theatre

Voor deze Edinburgh festival-voorstelling werd de Birmingham Repertory Theatre met gastacteurs aangevuld en de regie is van een buitenstaander, Stuart Burge, die vijf jaar het Nottingham Playhouse leidde. De oprichter van het repertoire-toneelgezelschap van Birmingham anno 1913 was Sir Barry Jackson, die op eigen kosten het theater bouwde en jarenlang zelf alle produkties verzorgde. Aan het gezelschap zijn in het begin van hun loopbaan vele groten verbonden geweest, zoals Laurence Olivier, Ralph Richardson, Edith Evans, Peggy Ashcroft, Noel Coward, Paul Scofield en Albert Finney. In 1971 betrok de Birmingham Rep een nieuw theater met twee zalen.

Stuart Burge debuteerde als regisseur in 1949 met 'Let's make an opera'. Hij regisseerde toneelstukken in vele landen, maakte tal van televisie-series en regisseerde twee Shakespearefilms met John Gielgud en Charlton Heston.

4 juni, Amsterdam Stadsschouwburg, 20.15 uur

Birmingham Repertory Theatre,
Birmingham

in samenwerking met het festival van Edinburgh

The Devil is an Ass

Ben Jonson

Stuart Burge _____ regie
Peter Barnes _____ bewerking en regie-assistent
Robin Archer _____ decor en kostuums
Robert Ornbo _____ belichting
John Leach _____ muziek

Bernard Lloyd _____ Satan, the great Devil
Christopher Ryan _____ Pug, the Less Devil
Richard Butler _____ Iniquity, the Vice
Roy Finn _____ Wrath, the Vice
David Gant _____ Lady Vanity, the Vice
Micheal Menaugh _____ Covetousness, the Vice
Peter Vaughan _____ Fabian Fitzdotterel
Derek Godfrey _____ Meercraft, the Promotor
Roger Kemp _____ Everill, his Champion
Alan Rickman _____ Wittipol, a young Gallant
William Lindsay _____ Eustace Manly, his Friend
David Burke _____ Engine, a Broker
David Foxxe _____ Trains, the Promotor's Man
David Suchet _____ Thomas Gilthead,
a Goldsmith

Alan Corduner _____ Plutarchus, his son
Roger Sloman _____ Sir Paul Eitherside, a
Lawyer and Justice
Earl Robinson _____ Ambler, Gentleman Steward
to Lady Tailbrush

Sheila Ferris _____ A Whore
Michael Hughes _____ Sledge, a Smith
Danny Schiller _____ Shackles, Keeper of Newgate
Anna Calder-Marshall _____ Mrs. Frances Fitzdotterel
Ursula Smith _____ Lady Eitherside
Elizabeth Power _____ Lady Tailbrush, the lady
Projectress

Janet Maw _____ Pitfall, her woman
James Saxon _____ Attendant

De handeling speelt zich af in Londen en in de Hel.
Er is één pauze.

The Devil is an Ass

'De duivel is een ezel' is een parodie op een morali-
teit, niet 'Elckerlyc gaat naar de hel', maar 'Alle
duivels gaan naar de aarde'. Niet langer vechten
Goed en Kwaad om de ziel van een eerzaam man,
nee, twee kwaden—Meercraft op de aarde en Pug in
de hel—vechten om de ziel van een gevoelloze
ellendeling. Het is een komische horror-story want bij
ontbreken van goed en kwaad triomfeert de morele
chaos.

Ben Jonson, bekend van 'Volpone' en 'De Alchemist',
sleept een hele batterij stijlmiddelen aan om zijn

spelletje uit te spelen: slapstick, allegorie, pantomime,
erotische poëzie en totale vervreemding. Hij was de
grote satiricus van zijn tijd die het leven zag als een
absurd carnaval. Intussen geeft hij een vlijmscherpe
ontleding van de kapitalistische ethiek met zijn
tendens om menselijke waarden ondergeschikt te
maken aan financiële. Meercraft is het prototype van
de onscrupuleuze oplichter die tot in onze dagen
geldelijk gewin sleept uit de domheid van onschul-
digen. Het begin van een systeem, waarvan wij nu
misschien het eind meemaken.

P.B.

The Devil is an Ass

C

Coloratuur Ieder juist gevormd zangorgaan behoort in staat te zijn
'coloratuur' te zingen, d.w.z. het moet met het grootste gemak en
gracieuheid, zoowel langzame als vlugge melodieën kunnen zingen en aan
elk dezer de vereischte levendigheid en uitdrukking geven.
Zooals er dikke mensen zijn die vlugge dansen uitvoeren en forsche
pianisten, die muziekstukken met korten maatduur spelen, zoo moet ook
de traagste zangstem worden geoefend, om een soepelheid en lichtheid
van uitvoering te verkrijgen.

Congestie beteekent: ophooping, aandrang, bijv. van 't bloed. Wordt
veelal veroorzaakt door een verkeerd ademhalen of het dragen van
nauwe kleeding.

